

**GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA****HOTĂRÂRE nr. _____****din _____ 2025****Chișinău****cu privire la organizarea și funcționarea
Centrului de Medicină Legală**

În temeiul art. 7 lit. b) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare și a art. 11 alin. (1) lit. q¹) din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 160-164, art. 537), cu modificările ulterioare, Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de Medicină Legală, conform anexei nr. 1;
2. Structura Centrului de Medicină Legală, conform anexei nr. 2;
3. Se stabilește efectivul-limită al Centrului de Medicină Legală în număr de 325 unități, cu excepția medicilor rezidenți.
4. Hotărârea Guvernului nr. 58/2010 „Pentru aprobarea Regulamentului Centrului de Medicină Legală” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 20-22, art. 96), se abrogă.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se atribuie Ministerului Sănătății.

Prim-ministru**DORIN RECEAN**

Contrasemnează:

Ministrul sănătății

Ala NEMERENCO

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

**REGULAMENTUL
DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE
A CENTRULUI DE MEDICINĂ LEGALĂ**

**Capitolul I.
DISPOZIȚII GENERALE**

1. Regulamentul de organizare și funcționare (în continuare – Regulament) a Centrului de Medicină Legală reglementează atribuțiile, drepturile, obligațiile, precum și organizarea activității Centrului.
2. Centrul de Medicină Legală este o instituție publică de expertiză judiciară specializată în domeniile medico-legale.
3. Centrul de Medicină Legală este instituția care efectuează, potrivit legii, constatări, expertize, precum și alte lucrări medico-legale.
4. Centrul de Medicină Legală beneficiază de toate drepturile ce decurg din calitatea sa de persoană juridică de drept public, dispune de ștampilă și formular cu siglă de antet, gestionează mijloace financiare ale bugetelor componente din bugetul public național prin cont unic trezorial.

**Capitolul II.
FUNCTIA ȘI ATRIBUȚIILE**

5. Centrul de Medicină Legală are funcția de prestare a serviciilor de expertiză medico-legale, psihiatrico-legală, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice, precum și asigurarea suportului metodico-științific în domeniile medicină legală, inclusiv psihiatrico-legală, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice la solicitarea organelor de urmărire penală, a instanțelor judecătorești sau la cererea persoanelor interesate.
6. Atribuțiile Centrului de Medicină Legală sunt:
 - 6.1 creează, actualizează, sistematizează permanent baza de date a documentelor regulatorii (acte normative, regulamente, proceduri operaționale, ghiduri/recomandări metodice) privind medicina legală, psihiatria legală, psihologia judiciară și psihiatrico-psihologică;
 - 6.2 efectuează expertize medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice, constatări, cercetări de laborator complementare și alte lucrări medico-legale;
 - 6.3 dezvoltă competențele profesionale ale angajaților, necesare pentru efectuarea serviciilor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice calitative;
 - 6.4 asigură logistica necesară pentru efectuarea serviciilor de expertiză medico-legală, psihiatrico-legală, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice;
 - 6.5 implementează și utilizează în activitate standardele de calitate, conform normelor legislației naționale, normelor internaționale și recomandărilor organizațiilor profesionale în domeniul psihologiei, precum și a ghidurilor internaționale de bune practici cu aplicarea metodelor validate științific:
 - 6.5.1 pentru medicina legală: standarde privind examinarea medico-legală a persoanelor, autopsiile, toxicologia, analiza ADN și alte investigații specifice;

- 6.5.2 pentru psihiatria legală: standarde privind expertiza psihiatrică medico-legală, evaluarea capacității psihice și discernământului;
- 6.5.3 pentru psihologia judiciară: standarde privind expertiza psihologică în cadrul proceselor judiciare, evaluarea comportamentală și psihodiagnosticul;
- 6.5.4 pentru expertiza psihiatrico-psihologică: standardele privind evaluarea integrală a sănătății mintale din perspectivă psihologică și psihiatrică.
- 6.6 efectuează controlul sistematic al calității serviciilor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice juridice și psihiatrico-psihologice prestate de structurile sale teritoriale, precum și de experții și specialiștii desemnați în cadrul acestora;
- 6.7 identifică, analizează și raportează autorităților competente neconformitățile și riscurile în prestarea serviciilor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice și gestionează înlăturarea, diminuarea și prevenirea acestora;
- 6.8 realizează evaluarea serviciilor acordate de către Centrul de Medicină Legală, identificând necesitățile societății în materie de servicii medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice, pe baza solicitărilor primite și a analizelor statistice;
- 6.9 elaborează, actualizează și propune spre publicare Nomenclatorul serviciilor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice, asigurând accesibilitatea acestuia pentru beneficiari și instituțiile interesate;
- 6.10 conlucrează cu instituțiile partenere naționale și internaționale în domeniul formării inițiale și continue, calificării și evaluării specialiștilor, precum și în proiecte de cercetare interdisciplinară;
- 6.11 elaborează și prezintă autorităților publice competente propuneri de îmbunătățire/modificare a cadrului normativ aferent domeniului de activitate;
- 6.12 elaborează, actualizează și aprobă procedurile operaționale din cadrul Centrului de Medicină Legală;
- 6.13 elaborează, actualizează și propune spre aprobare Normativele de efectuare a expertizelor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice.
- 7 Lucrările medico-legale în cercetarea la fața locului a cazurilor în care există pericolul dispariției unor mijloace de probă sau al schimbării unor situații de fapt se efectuează în regim continuu.
- 8 Centrul de Medicină Legală poate să refuze efectuarea unei expertize, examinării sau a altei lucrări medico-legale în cazul în care nu este posibilă efectuarea acesteia și ținând cont de prevederilor Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr. 68/2016.

Capitolul III.

OBLIGAȚIUNILE ȘI DREPTURILE

- 9 Obligațiunile Centrului de Medicină Legală sunt:
- 9.4 să prezinte rapoarte de expertiză cu concluzii obiective, bazate pe rezultate veridice, în termeni rezonabili, ținând cont de obiectele cercetate, metodele de cercetare și volumul de activități;
- 9.5 să asigure condițiile necesare pentru prestarea serviciilor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice;
- 9.6 să asigure confidențialitatea datelor cu caracter personal;
- 9.7 să asigure imparțialitatea și integritatea expertizelor judiciare;
- 9.8 să asigure dezvoltarea continuă a componentelor profesionale ale experților judiciari ai

Centrului de Medicină Legală, precum și evaluarea performanțelor acestora, conform actelor normative;

9.9 să asigure perfecționarea a experților judiciari medico-legali;

9.10 să asigure păstrarea documentației medico-legală și financiar-contabilă în conformitatea cu cerințele legislației;

9.11 să efectueze, prin dispoziția organelor de urmărire penală, a instanțelor judecătorești sau la cererea persoanelor interesate, expertize, autopsii, examinări medico-legale, precum și alte lucrări medico-legale;

9.12 să efectueze noi expertize medico-legale dispuse de organele de urmărire penală sau de instanțele judecătorești, precum și în cazurile de deficiențe privind acordarea asistenței medicale ori în cazurile în care, potrivit legii, sunt necesare expertize medico-legale psihiatrico-legale, psihologice judiciare și psihiatrico-psihologice;

9.13 să execute examene complementare de laborator, solicitate de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești sau de persoanele interesate;

10 Drepturile Centrului Medicină Legală sunt:

10.1 să solicite și să primească de la autoritățile publice, instituții și organizații, precum și de la orice persoană fizică și/sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridico-organizațională, documente, materiale și informații necesare pentru exercitarea funcțiilor și atribuțiilor sale, în procesul de expertizare;

10.2 să propună crearea consiliilor consultative, comisiilor specializate, grupurilor de lucru, cu antrenarea reprezentanților autorităților publice, instituțiilor publice similare, mediului academic, societății civile pentru elaborarea propunerilor la proiectele de acte normative, documentele de politici publice;

10.3 să acorde consultații pentru examinarea situațiilor ce țin de domeniile medicinei legale, psihiatriei legale, psihologiei judiciare, expertizei psihiatrico-psihologice și judiciare;

10.4 să organizeze, de comun acord cu Ministerul Sănătății conferințe științifice și seminare teoretico-practice interinstituționale în vederea schimbului de experiență, cu sistematizarea și publicarea informației respective, în scopul ridicării nivelului profesional al experților judiciari medico-legali.

Capitolul IV

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII CENTRULUI DE MEDICINĂ LEGALĂ

11 Activitatea Centrului de Medicină Legală are drept scop aplicarea în practică a principiilor managementului instituțional specific domeniului medico-legal, având la bază două elemente esențiale: accesibilitatea serviciilor de expertiză medico-legală și calitatea actului de expertiză, în conformitate cu normele legale și standardele profesionale.

12 Ministerul Sănătății exercită, în numele statului, funcția de fondator al Centrului de Medicină Legală și are următoarele atribuții:

12.1 numește în funcție directorul Centrului de Medicină Legală și semnează contractul de management al instituției pe o durată de 5 (cinci) ani. La expirarea termenului de 5 ani, funcția de director (administrator) al instituției devine vacantă de drept;

12.2 desface contractul de management al instituției cu directorul, conform prevederilor art. 82, 82¹, 84, 85, 86, 211¹ și 263 lit. b) din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003, prin ordin de încetare al Contractului de management conform legislației;

12.3 numește în funcție directorul adjunct, la propunerea directorului.

12.4 stabilește performanțele individuale și drepturilor salariale ale acestora în conformitate cu

legislația;

12.5 aplică stimulări și sancțiuni disciplinare persoanelor cu funcții de conducere angajate, conform prevederilor Codului Muncii și altor acte;

12.6 coordonează contractele de locațiune/comodat a bunurilor și încăperilor, a trecerii la cheltuieli a mijloacelor fixe și a vânzării mijloacelor fixe neutilizate în activitatea Instituției;

12.7 aprobă organigrama Centrului de Medicină Legală și statele de personal;

12.8 supune controlului activitățile curente ale instituției, în probleme ce țin de atribuțiile acesteia, inclusiv prin solicitarea de informații, acte, explicații, rapoarte de activitate etc.

13 Deciziile Fondatorului, în probleme ce țin de atribuțiile acestuia, sunt obligatorii pentru conducerea și persoanele cu funcții de răspundere ale Centrului de Medicină Legală.

14 În caz de necesitate, Fondatorul este în drept să adopte și alte decizii referitoare la activitatea instituției.

15 Conducerea Centrului de Medicină Legală este asigurată de un director numit în funcție și eliberat din funcție prin ordinul ministrului sănătății conform prevederilor punctul 12, subpct. 12.1. și 12.2 al prezentului Regulament.

16 Candidatul la funcția de director trebuie să întrunească următoarele condiții:

16.1 deține cetățenia Republicii Moldova;

16.2 studii superioare de licență în medicină și studii de rezidențiat în medicina legală;

16.3 cunoaște limba română, la un nivel avansat; cunoașterea unei limbi de circulație internațională constituie un avantaj;

16.4 este apt din punct de vedere medical;

16.5 deține calitatea de expert judiciar de categorie superioară sau expert judiciar de categoria întâi în domeniul medico-legal, psihiatrico-legal, psihologiei judiciare sau psihiatrico-psihologic;

16.6 are experiență profesională de minimum 5 ani în domeniul medico-legal, psihiatrico-legal, psihologiei judiciare sau psihiatrico-psihologic;

16.7 nu are antecedente penale și nu are interdicția de a ocupa funcții publice;

16.8 nu a fost suspendat din activitatea de expert judiciar printr-o măsură disciplinară;

16.9 nu este membru sau afiliat la un partid politic;

16.10 are reputație ireproșabilă, fără probleme de integritate.

17 Directorul Centrului are următoarele atribuții:

17.1 reprezintă, fără un mandat special, Centrul de Medicină Legală în relațiile cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu autoritățile publice, organele de ocrotire a normelor de drept, cu reprezentanții societății civile și cu persoanele fizice sau juridice din Republica Moldova și din străinătate;

17.2 coordonează procesele de stabilire a obiectivelor și direcțiilor strategice de activitate ale Centrului de Medicină Legală, planificare operațională, organizare și coordonare a activității Centrului, monitorizare, control și raportare a rezultatelor activității Centrului de Medicină Legală;

17.3 prezintă Ministerului Sănătății spre examinare propuneri cu privire la modificarea regulamentului de organizare și funcționare, structura și efectivul-limită ale Centrului;

17.4 prezintă Ministerului Sănătății, altor autorități publice, după caz, propuneri privind dezvoltarea strategică a domeniilor medicinei legale, psihiatriei legale, psihologiei judiciare, expertizei psihiatrico-psihologiei și judiciare;

17.5 asigură respectarea legislației în domeniul expertizei medico-legale, psihiatriei legale, psihologiei judiciare și psihiatrico-psihologiei;

17.6 asigură implementarea noilor metode de cercetare medico-legală, psihiatrico-legală,

- psihologice-judiciare și psihiatrico-psihologică în practica de lucru a Centrului;
- 17.7 aprobă regulamentele de organizare și funcționare ale subdiviziunilor, instrucțiunile, procedurile operaționale de efectuare a expertizelor medico-legale, psihiatrico-legale, psihologice-judiciare și psihiatrico-psihologice și a altor procese de lucru;
- 17.8 încheie, modifică, suspendă, încetează contractele individuale de muncă cu angajații instituției, cu respectarea procedurilor stabilite de Codul Muncii;
- 17.9 asigură integritatea instituțională;
- 17.10 asigură gestionarea mijloacelor financiare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări;
- 17.11 asigură utilizarea eficientă a resurselor necesare pentru activitatea Centrului;
- 17.12 asigură dotarea tehnico-materială a Centrului;
- 17.13 emite ordine și dispoziții conform atribuțiilor;
- 17.14 organizează examinarea petițiilor și demersurilor adresate Centrului și întreprinde măsuri de soluționare a acestora.
- 18 Directorul poate delega unele atribuții legate de organizarea și efectuarea expertizelor judiciare directorului adjunct și șefilor de subdiviziuni ale Centrului de Medicină Legală.
- 19 Directorul Centrului de Medicină Legală deține dreptul de primă semnătură pe toate actele administrative, financiare și bancare.
- 20 În lipsa directorului, funcțiile acestuia, inclusiv dreptul la prima semnătură, le exercită directorul adjunct Centrului de Medicină Legală, iar în cazuri de excepție – unul dintre șefii secțiilor Centrului, desemnați prin ordinul ministrului sănătății.
- 21 În activitatea sa, directorul Centrului este asistat de un director adjunct în funcție și eliberat din funcție prin ordinul ministrului sănătății, la propunerea directorului. Titularul funcției de director adjunct trebuie să dețină calitatea de expert judiciar categoria superioară sau expert judiciar de categoria întâi în domeniul medico-legal, psihiatrico-legal, psihologiei judiciare sau psihiatrico-psihologic;
- 22 Directorul adjunct Centrului exercită următoarele atribuții principale:
- 22.1 participă la stabilirea obiectivelor și a direcțiilor strategice de activitate ale Centrului;
- 22.2 participă la elaborarea planurilor de activitate ale Centrului, a rapoartelor privind realizarea lor;
- 22.3 monitorizează permanent calitatea lucrului de expertiză judiciară medico-legală, psihiatrico-legală, psihologice-judiciară și psihiatrico-psihologică și întreprinde măsuri de îmbunătățire a acestuia în subdiviziunile Centrului;
- 22.4 asigură monitorizarea indicatorilor de activitate a subdiviziunilor și întreprinde măsuri concrete pentru ameliorarea acestora;
- 22.5 organizează și efectuează controlul intern privind respectarea prevederilor actelor normative în procesul desfășurării activităților stabilite;
- 22.6 participă la elaborarea propunerilor privind planul de dezvoltare a instituției, achiziția de dispozitive, echipamente medicale și materiale sanitare;
- 22.7 elaborează planul de formare și perfecționare a personalului medical;
- 22.8 oferă suportul consultativ experților judiciari ai Centrului în efectuarea expertizelor judiciare medico-legală, psihiatrico-legală, psihologice-judiciară și psihiatrico-psihologică și organelor de drept în dispunerea acestora.
- 23 Mandatul funcției de directorul adjunct este de 5 ani.

Capitolul V
DISPOZIȚII SPECIALE

- 24 Centrul de Medicină Legală este baza clinică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.
- 25 Centrul de Medicină Legală poate fi baza clinică și pentru alte instituții de învățământ în temeiul contractelor bilaterale, încheiate în corespundere cu legislația.
- 26 Centrul de Medicină Legală contribuie la desfășurarea procesului de învățământ medical și juridic, formarea, calificarea și evaluarea specialiștilor.

STRUCTURA
Centrului de Medicină Legală

1. Director
2. Director adjunct
3. Reprezentant Managementul Calității
4. Laborator Medico-științific
5. Subdiviziuni medico-legale specializate
 - 5.1 Laborator Expertize în Comisie
 - 5.2 Laborator Medicină Legală Clinică
 - 5.3 Laborator Tanatologie
 - 5.4 Laborator Psihiatrie Medico-legală
 - 5.5 Secții psihiatrie medico-legală
 - 5.6 Secții medico-legale teritoriale (activitate clinică și tanatologică)
6. Subdiviziuni medico-legale cu activitate de laborator
 - 6.1 Laborator Histologie Medico-legală
 - 6.2 Laborator Toxicologie Medico-legală
 - 6.3 Laborator Medico-criminalistic
 - 6.4 Laborator Biologie și Genetică Medico-legală
7. Subdiviziuni de suport
 - 7.1 Secția Resurse Umane și Juridică
 - 7.2 Serviciu Evidență contabilă
 - 7.3 Serviciu economico-financiar
 - 7.4 Secția Gospodărie

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern Cu privire la organizarea și funcționarea
Centrului de Medicină Legală

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de Medicină Legală (în continuare Proiect) a fost elaborat de către Ministerul Sănătății în comun cu Centrul de Medicină Legală.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului a fost elaborat ca urmare a constării faptului că Centrul de Medicină Legală activează în baza Regulamentului Centrului de Medicină Legală aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58/2010, și nu corespunde prevederilor actelor normative și Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr. 68/2016. Totodată, conform prevederilor art.65 și 66 ale Legii nr. 68/2016 instituțiile publice de expertiză judiciară activează în baza propriilor regulamente aprobate conform prevederilor legale, iar competențele instituțiilor publice de expertiză judiciară sunt stabilite prin regulamentele proprii de activitate, aprobate conform prevederilor legale, astfel luând în considerare că Regulament Centrului de Medicină Legală aprobat prin HG nr. 58/2010 nu răspunde necesităților Centrului cât și a societății, intervine necesitatea de aproba un nou Regulament.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Centrul de Medicină Legală funcționează în baza Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 58/2010, care a fost elaborat în concordanță cu legislația la acel moment – Legea nr. 1086/2000 cu privire la expertiza judiciară, constatările tehnico-științifice și medico-legale, care a fost abrogată în 2016, odată cu aprobarea Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar. Întrucât Hotărârea de Guvern a fost adoptată în anul 2010 și nicio altă modificare nu a avut loc după adoptarea Legii nr. 68/2016. Cu toate că, în prezent, Legea nr. 68/2016 primează în aplicare, noul regulament ar trebui să includă cel puțin atribuțiile CML actualizate, ce reies din prevederile legii. Centrul de Medicină Legală este o instituție în prestarea serviciilor medico-legale și psihiatrico-legale, precum și de asigurare a suportului metodico-științific în domeniile medico-legal și psihiatrico-legal, cu mai multe împuterniciri legale, care nu se regăsesc în Regulamentul actual. Începând cu anul 2017 Centrului de Medicină Legală, i-a fost atribuită suplimentar la domeniul anterior de activitate – medicina legală, un alt domeniu - cel de psihiatria legală, atribuțiile care urmează să fie stipulată în Regulament ca domeniu de competență. Actualmente Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar conține o serie de prevederi noi privind domeniile expertizei judiciare medico-legale și psihiatrico-legale, ce impune necesitatea de a ajusta și a aduce în concordanță a Regulamentul de activitate a Centrului de Medicină Legală cu legislația. Totodată, este necesară armonizarea mai multor compartimente ale Regulamentului, în conformitate cu actele normative și organizaționale moderne, dar și recomandările experților în cadrul analizei funcționale a instituției realizate. Majoritatea instituțiilor de medicină legală din lume, în special din comunitatea europeană are în componența sa ca subdiviziuni și laboratoarele, care impun o formă de organizare, cât și condiții pentru acreditare, conform SM EN ISO/IEC 17025:2018, sau altele. Astfel, în proiectul regulamentului înaintat spre aprobare se regăsesc cerințe ale actelor normative, precum și cerințe ale societății și instituțiilor de drept ale omului care pretind tot mai mult la certificarea și acreditarea instituțiilor de expertiză, dar și a

subdiviziunilor structurare, factor care demonstrează pertinența expertizelor judiciare, admisibilitatea și valoarea probantă a rapoartelor de expertiză.

Regulamentul propune două domenii distincte de activitate a instituției – medico-legal și psihiatrico-legal, care prin prisma Hotărârii Guvernului nr. 195/2017 privind aprobarea Nomenclatorului expertizelor judiciare, delimitează clar care sunt genurile și specialitățile de expertiză, obiectele de cercetare, scopurile cercetărilor și problemele soluționate de Centrul de Medicină Legală.

Elaborarea prezentului proiect, se bazează și pe recomandările din raportul PNUD privind „Analiza funcțională a sistemului național al instituțiilor de expertiză judiciară din Republica Moldova” și a Raportului de audit intern privind „Evaluarea controlului intern managerial în cadrul Centrului de Medicină Legală anii 2023-2024” efectuat de Ministerul Sănătății.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele prevederi propuse în proiectul hotărârii Guvernului rezidă în următoarele:

- 1) ajustarea Regulamentului la actele normative din sistemul de expertiză judiciară și cele conexe;
- 2) structura Centrului de Medicină Legală;
- 3) stabilirea efectivului-limită al Centrului de Medicină Legală;
- 4) stabilirea domeniilor distincte de activitate ale instituției;
- 5) determinarea, funcțiilor și atribuțiilor, reieșind din domeniile de activitate;
- 6) stabilirea criteriilor de eligibilitate și atribuțiile conducerii Centrului de Medicină Legală;
- 7) revizuirea cerințelor, direcțiilor și tendințelor de dezvoltare a domeniului de medicină legală.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

La elaborarea proiectului s-a analizat opțiunea: Menținerea stării actuale, dar aceasta a fost respinsă, deoarece prevederile Hotărârii Guvernului nr. 58/2010 pentru aprobarea Regulamentului Centrului de Medicină Legală nu mai sunt actuale și nu corespund prevederilor Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar actelor normative din sistemul de expertiză judiciară și cele conexe.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Asigurarea populației cu servicii medico-legale și psihiatrico-legale de calitate, pertinente și valabile.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru implementarea proiectului de hotărâre propus spre aprobare nu este necesară alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil

4.4. Impactul social

Asigurarea drepturilor omului prin oferirea mijloacelor științifico-practice de probă în actul de justiție, din domeniul medico-legal și psihiatrico-legal.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Documentul nu conține prevederi referitoare la datele cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu sunt aplicabile alte impacturi economice sau sociale.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul nu prevede armonizarea la legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu prevede implementarea legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat în ordinea prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15019 Totodată, proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de Medicină Legală, a fost remis spre consultare prealabilă Ministerului Justiției, iar propunerile au fost luate în considerare (se anexează).
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul nu prevede introducerea modificărilor în alte acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Proiectul nu necesită elaborarea unor planuri de acțiune, alocarea resurselor financiare și umane, stabilirea termenelor de realizare, precum și monitorizarea, evaluarea progresului.

Secretar general

Lilia GANTEA



**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

09.09.2025 nr. 04/1-8944
la nr. 24/2730 din 02.09.2025

Ministerul Sănătății

Cu referire la solicitarea examinării prealabile a proiectului hotărârii Guvernului *cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de Medicină Legală*, Ministerul Justiției în limitele competențelor funcționale comunică următoarele.

Potrivit notei de fundamentare, proiectul a fost elaborat ca urmare a constatării faptului că *Hotărârea Guvernului nr. 58/2010 pentru aprobarea Regulamentului Centrului de Medicină Legală*, nu corespunde prevederilor actelor normative și Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar.

La forma actuală a proiectului hotărârii, se înaintează unele propuneri/obiecții care urmează a fi luate în considerare la definitivarea proiectului.

La proiectul hotărârii:

Potrivit art. 44 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, clauza de adoptare a actului normativ constă într-o propoziție care cuprinde denumirea autorității publice emitente și decizia de adoptare, aprobare sau emitere a actului normativ, iar pentru proiectele de legi cuprinde și categoria acestora. Clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. Clauza de adoptare a actului normativ este obligatorie pentru toate actele normative.

Conform art. 14 din legea menționată *supra*, Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor.

Astfel, remarcăm că proiectul nu conține temeiul legal în baza cărui urmează a fi aprobat prezentul act normativ.

La pct. 1 textul „ , conform anexei nr. 1” se va substitui cu textul „(se anexează)”, deoarece proiectul conține o singură anexă.

La proiectul Regulamentului:

La parafa de aprobare a anexei se va reține că proiectul actului normativ conține o singură anexă, respectiv, se va exclude numerotarea acesteia. Suplimentar, în parafa de aprobare a anexei prepoziția „din” se va substitui cu semnul grafic bară oblică (/).

La pct. 1 textul „reglementează atribuțiile, drepturile, obligațiunile, precum și organizarea activității Centrului”, s-a admis o eroare terminologică, or, „obligațiune” reprezintă titlu de valoare. În realitate, ceea ce se urmărește prin text este reglementarea obligațiilor Centrului, adică a îndatoririlor și sarcinilor sale.

Astfel, pentru a asigura claritatea și coerența juridică, formularea corectă ar trebui să fie: „reglementează atribuțiile, drepturile, obligațiile, precum și organizarea activității Centrului.”

La pct. 3 enunțul „Centrul de Medicină Legală este singura instituție care efectuează, potrivit legii, constatări, expertize, precum și alte lucrări medico-legale” sugerează că atât expertizele judiciare, cât și constatările medico-legale ar putea fi realizate exclusiv în cadrul Centrului de Medicină Legală. Totuși, o asemenea interpretare intră în contradicție cu *Codul de procedură penală*, secțiunea dedicată constatării tehnico-științifice și medico-legale.

Potrivit art. 139 din *Codul de procedură penală*, în cazul în care există pericol de dispariție a unor probe sau de modificare a unor situații de fapt și este necesară explicarea de urgență a unor fapte sau circumstanțe ale cauzei, procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare sau instanța de judecată poate folosi cunoștințele unui specialist, dispunând, la cererea părților, iar procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare – și din oficiu, efectuarea constatării tehnico-științifice sau medico-legale.

Mai mult, alin. (2) al aceluiași articol prevede că constatarea poate fi efectuată și de către un expert judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari, ceea ce extinde sfera persoanelor abilitate să realizeze asemenea lucrări, dincolo de structura Centrului de Medicină Legală.

Această nuanță este esențială, or, constatarea este un instrument de intervenție rapidă, menit să fixeze urme sau să clarifice circumstanțe urgente, în timp ce expertiza este un act complex, formalizat, ce aparține în mod firesc instituțiilor specializate precum Centrul de Medicină Legală.

Prin urmare, formularea din Regulament, potrivit căreia Centrul de Medicină Legală ar fi „singura instituție” care efectuează constatări medico-legale, este neconformă cu legislația procesuală penală.

Prin urmare, propunem excludere cuvintelor „este singura instituție care”.

La pct. 4 se vor exclude cuvintele „este o instituție publică ce”, pentru a nu dubla pct. 2.

Pct. 5 este inutil, deoarece respectarea legislației este o obligație subînțeleasă.

La pct. 8 este indicat că lucrările medico-legale în cercetarea la fața locului a cazurilor în care există pericolul dispariției unor mijloace de probă sau al schimbării unor situații de fapt se efectuează „în regim de permanență”. Atragem atenția că, termenul ales nu are un înțeles univoc și lasă loc de interpretări. Pe de o parte,

expresia ar putea fi înțeleasă ca o obligație a Centrului de a asigura disponibilitate continuă, zi și noapte, astfel încât să existe mereu o echipă de gardă pregătită să intervină la solicitare. Pe de altă parte, „regim de permanență” ar putea sugera că odată începută cercetarea la fața locului, lucrările medico-legale trebuie să se desfășoare neîntrerupt până la finalizarea lor, fără pauze sau întreruperi ce ar putea compromite integritatea probelor.

Astfel, pentru a elimina confuzia, ar fi mai util ca textul să precizeze expres dacă se are în vedere caracterul permanent al disponibilității Centrului de Medicină Legală sau caracterul continuu al lucrării odată începută cercetarea.

În pct. 9 se prevede că Centrul de Medicină Legală poate refuza efectuarea unei expertize, examinării sau a altei lucrări medico-legale în cazul în care nu sunt asigurate condițiile necesare pentru efectuarea acesteia. La prima vedere, această dispoziție pare firească, întrucât expertiza presupune o activitate specifică ce atrage efecte juridice. Totuși, expresia „condiții necesare” este vagă și poate duce la refuzuri nejustificate.

În plus, dispoziția este discutabilă în raport cu normele *Codului de procedură penală* care stabilesc cazurile când expertiza judiciară este obligatorie și art. 53 din *Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar* care enumeră exhaustiv cazurile când expertul judiciar poate refuza efectuarea expertizei judiciare.

La pct. 13 remarcăm că, fondatorul nu poate fi considerat un organ de conducere al instituției. Rolul său este acela de a crea, printr-un act normativ, instituția și de a-i stabili cadrul general de funcționare. Odată constituită instituția publică, conducerea ei trebuie să fie exercitată prin organele proprii prevăzute în Regulament. În acest context se vor revizui și restul prevederilor din Regulament ce vizează rolul fondatorului în activitatea Centrului de Medicină Legală.

De asemenea, includerea vicedirectorului ca organ de conducere este necorespunzătoare. Din punct de vedere organizatoric, vicedirectorul este un adjunct al directorului, exercitând atribuții delegate sau de substituire în lipsa acestuia. El nu are, prin sine, un rol decizional distinct și autonom, ci acționează în cadrul mandatului conferit de director și în limitele stabilite de regulament.

Prin urmare, pct. 13 ar trebui revizuit pentru a reflecta corect organele de conducere.

Pct. 14 se va reformula pornind de la prevederile art. 32 alin. (3) din *Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate*, care statuează că ministerul sau altă autoritate administrativă centrală care are în sfera sa de competență o instituție publică exercită, în numele statului, funcția de fondator al acesteia.

La pct. 19 este prevăzut că, Consiliul de Administrație este compus din următorii membri:

- Președinte, reprezentant al Fondatorului;
- Reprezentant al colectivului instituției;
- Reprezentant al Ministerului Sănătății;
- Reprezentant al Ministerului Justiției;
- Reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne;
- Reprezentant al Procuraturii Generale;
- Reprezentant al Centrului Național de Expertize Judiciare.

Această soluție este problematică, întrucât denaturează însăși natura Consiliului ca organ de conducere al instituției.

Consiliul de Administrație are prin definiție atribuții de administrare economico-managerială, adică se ocupă de gestiunea resurselor, de organizarea internă, de stabilirea direcțiilor de dezvoltare și de supravegherea activității directorului. Aceste atribuții sunt strict legate de managementul instituției și nu pot fi exercitate de autorități care, prin funcția lor, sunt beneficiare ale expertizelor medico-legale (cum ar fi organul de urmărire penală, procurorul). Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Ministerul Afacerilor Interne și Centrul Național de Expertize Judiciare nu pot decide asupra organizării și conducerii Centrului de Medicină Legală. În caz contrar, poate fi compromisă independența și autonomia instituției și poate slăbi încrederea publică în imparțialitatea expertizelor.

Adițional, menționăm că, potrivit art. 65 alin. (3) al *Legii nr. 68/2016*, Centrului Național de Expertize Judiciare este o instituție coordonatoare a practicii în domeniul expertizei judiciare. Totodată, potrivit *Hotărârii Guvernului nr. 1412/2016 cu privire la Centrul Național de Expertize Judiciare*, Centrul are drept funcții de bază generalizarea practicilor de efectuare a expertizelor judiciare și elaborarea măsurilor de perfecționare a practicii de efectuare a expertizei judiciare, funcții exercitate exclusiv prin intermediul Consiliului metodic-științific al Centrului Național de Expertize Judiciare (CNEJ).

De asemenea, prin prisma prevederilor standardelor internaționale, implicarea reprezentanților Centrului Național de Expertize Judiciare în activitatea de administrare a altei instituții de expertiză judiciară, ar reprezenta un risc critic de imparțialitate, fapt ce poate crea impedimente la menținerea acreditării ambelor instituții în conformitate cu cerințele SM EN ISO/IEC 17025:2018 pentru activitățile sale de examinare/testare, în vederea efectuării expertizelor judiciare/extrajudiciare și ale standardului internațional SM SR EN ISO/IEC 17020:2013 pentru activitățile sale de inspecție. Atenționăm că deținerea de către instituțiile de expertiză judiciară a unui sistem de management al calității conform standardelor aplicabile este o condiție imperativă pentru validitatea rapoartelor de expertiză judiciară prestate în

acestea, iar acreditarea unor specialități de expertiză judiciară din cadrul Centrului de Medicină Legală și CNEJ este obligatorie potrivit directivelor UE.

Pct. 20 este inutil în contextul sbp. 19.1 care dispune expres cine este Președintele Consiliului de Administrație.

La sbp. 21.3 se prevede că „membru al Consiliului de Administrație nu poate fi o persoană cu o experiență de muncă mai mică de 3 ani”. Această formulare este prea generală, neadaptată scopului și nu asigură selecția unor membri competenți și relevanți pentru Consiliul de Administrație, reprezentând o condiție formală care poate fi ușor îndeplinită, dar lipsită de conținut real.

Astfel, subliniem că textul nu precizează dacă experiența de muncă trebuie să fie într-un domeniu anume, ori dacă se are în vedere orice fel de experiență profesională, indiferent de domeniu.

Lăsată în această formă, dispoziția poate fi interpretată foarte diferit. De exemplu, o persoană care a lucrat timp de trei ani într-un domeniu ce nu are tangență cu domeniul de activitate al Centrului de Medicină Legală sau cu domeniul administrației publice ar îndeplini formal criteriul „experienței de muncă”, dar acest tip de experiență nu ar avea nicio relevanță pentru activitatea de administrare a Centrului de Medicină Legală.

Pentru a evita asemenea confuzii, textul ar trebui să precizeze clar ce se are în vedere prin experiența de muncă.

La pct. 24 se va revedea expresia „administrația acesteia”, nefiind clar la ce se referă – restul organelor de conducere sau are un alt sens.

La pct. 25 se prevede că membrii Consiliului de Administrație poartă răspundere față de Centrul de Medicină Legală pentru prejudiciile cauzate din îndeplinirea deciziilor adoptate cu abateri de la legislație și în detrimentul instituției. Această formulare ridică o problemă conceptuală dacă este privită prin prisma pct. 17, unde se stabilește că Consiliul de Administrație este un organ colegial.

Fiind un organ colegial, Consiliul adoptă hotărâri prin vot, iar decizia finală reprezintă voința colectivă a membrilor, nu acțiunea individuală a fiecăruia. În aceste condiții, atribuirea răspunderii personale pentru deciziile Consiliului este problematică.

Mai mult, dacă un membru a votat împotriva unei decizii ilegale sau s-a abținut, nu este echitabil să i se aplice aceeași răspundere ca celor care au susținut-o.

Prin urmare, pct. 25, în forma actuală, riscă să instituie o formă de răspundere colectivă nediferențiată, ceea ce contravine principiului răspunderii personale.

La pct. 27 se prevede că fondatorul revocă calitatea de membru al Consiliului de Administrație în cazul încălcării legislației sau la expirarea termenului de aflare în această calitate. Aceste cazuri necesită a fi revizuite ținând cont de următoarele:

Expresia „încălcarea legislației” este extrem de largă și lipsită de precizie. Orice persoană poate comite o abatere minoră de la normele juridice, cum ar fi o contravenție în domeniul circulației rutiere, întârzierea la plata unor taxe sau încălcarea unor reguli administrative minore, dar asemenea fapte nu pot justifica în mod rezonabil revocarea dintr-o funcție de conducere.

Textul ar trebui să se refere la încălcări legale direct legate de exercitarea atribuțiilor de membru al Consiliului, cum ar fi abuzul de serviciu, conflictul de interese, gestionarea frauduloasă a resurselor sau încălcarea normelor de integritate profesională. Lăsată în această formă vagă, norma creează riscul ca revocarea să fie utilizată arbitrar, ca instrument de presiune asupra membrilor incomozi.

Adițional, nu este clar prin care act se va stabili încălcarea de către membru a legislației.

Cu referire la „expirarea termenului de aflare în calitate de membru al Consiliului de Administrație”, atragem atenția că în proiect nu este stabilit un termen concret al mandatului. Această lipsă de corelare face ca dispoziția să fie inaplicabilă, deoarece nu se poate vorbi despre expirarea unui termen care nu a fost definit.

Mai mult decât atât, chiar și în ipoteza în care ar fi prevăzut un termen determinat al mandatului, la expirarea acestuia nu se poate vorbi de „revocare”. Revocarea presupune încetarea anticipată și forțată a mandatului ca urmare a unei abateri, pe când expirarea mandatului reprezintă o cauză firească și automată de încetare a calității de membru.

La sbp. 37.4 remarcăm că potrivit *Codului civil* nu pot fi persoane adulte lipsite de capacitate de exercițiu.

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI



MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 24/2862 din 12.09.2025

Cancelaria de Stat

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la organizarea și funcționarea Centrului de Medicină Legală” (în continuare Proiect).
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Sănătății
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul Hotărârii de Guvern a fost elaborat în conformitate cu prevederile art. 65 și art. 66 a Legii nr. 68/2016 cu privire la expertiza și statutul expertului judiciar. Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Centrului de Medicină Legală, are drept obiectiv aducerea activității acestuia în concordanță cu legislația actuală privind expertiza judiciară
4.	Referința la documente de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR ,alte documente de planificare sectoriale</i>)	-
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Ministerul Finanțelor Ministerul Afacerilor Interne Procuratura Generală
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	Se solicită examinarea proiectului în termen de 5 zile
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Maxim Donici, Șef Direcție juridică <i>tel.: 022 268 827</i> <i>email: maxim.donici@ms.gov.md</i>
8.	Anexe	Proiectul Hotărârii Guvernului - 8 file. Nota de fundamentare – 3 file.
9.	Data și ora depunerii cererii	.09.2025
10.	<i>Semnătura</i> Ministru Ala NEMERENCO	